

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเชิงสำรวจนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลในเรื่องประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว และองค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาการได้รับข้อมูลข่าวสารและความต้องการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว จากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
4. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

ลักษณะการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รวมทั้งการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ประชากรประเภทนักท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี และประชากรประเภทผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาจากสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว และองค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 2 การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 การได้รับข้อมูลข่าวสารและความต้องการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว จากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว และองค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี

ผลจากการสำรวจพื้นที่และตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการสังเกตเป็นเครื่องมือในการประเมินการทำวิจัย ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี โดยพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี พบแหล่งท่องเที่ยวจำแนกได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ	จำนวน 11 แห่ง
2. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	จำนวน 25 แห่ง
3. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	จำนวน 3 แห่ง
4. แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ	จำนวน 6 แห่ง
5. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	จำนวน 5 แห่ง

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและบริการทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง สรุปได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่มากและนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ อาทิ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา รังสิต, พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ (อพวช), หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ, หอศิลป์ปทุมธานี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ธรณีวิทยาเฉลิมพระเกียรติ ปทุมธานี เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ (หรือที่เรียกว่า แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้) มีความพร้อมในการให้บริการการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านสถานที่ ห้องน้ำ มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ดี อาทิ มีเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ มีสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับแจกให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยตรง

2. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ : วัด

ส่วนใหญ่วัดในเขตจังหวัดปทุมธานีเป็นวัดมอญ สังเกตได้จากถ้าที่วัดไหนมีเสาหงษ์และธงตะขาบซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชาวมอญแสดงว่าวัดนั้นเป็นวัดมอญ แต่ละวัดมีความโดดเด่นในความสวยงามและมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีโบราณสถานและโบราณวัตถุมากมาย หลายวัดมีการอนุรักษ์พันธุ์ปลาและเต่า ซึ่งเป็นผลมาจากการที่วัดอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา วัดที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวในด้านอุทยานมัจฉาหรือวังปลา เช่น วัดหงษ์ปทุมมาวาส วัดน้ำวน วัดมะขาม วัดเจดีย์หอย วัดโพสพผล

เจริญ(การอนุรักษ์เต่า) เป็นต้น นักท่องเที่ยวที่มาเยือนแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้จะเน้นการมาไหว้พระ และทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การทำบุญไหว้พระพร้อมกับการให้อาหารปลาให้อาหารเต่า การทำบุญไหว้พระพร้อมกับทานอาหารที่แหล่งอาหารมีชื่อเสียงใกล้ ๆ เช่น วัดศาลเจ้าและตลาดวัดมะขาม เป็นต้น

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ โบราณสถานและโบราณวัตถุขาดการดูแลและจัดการ ขาดการบำรุงรักษา ขาดการให้ข้อมูลของสิ่งที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ขาดการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งอาจเนื่องจากบางวัดไม่เน้นการท่องเที่ยวแต่เน้นคุณค่าทางจิตใจมากกว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยวภายในวัด พบว่าวัดส่วนใหญ่ไม่มีสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทางท่องเที่ยว แผ่นพับ หรือ แผ่นป้ายให้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ นักท่องเที่ยวจะมาไหว้พระ เดินชมวัดและทำกิจกรรมอื่น ๆ ด้วยตนเอง ด้านการบริการ ไม่มีร้านขายของที่ระลึกและไม่มีร้านเครื่องดื่มให้บริการ ห้องน้ำมีไม่เพียงพอและไม่ค่อยสะอาด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากขาดบุคลากรที่เป็นผู้ดูแล บำรุงรักษา และการจัดการการท่องเที่ยวประกอบกับวัดเป็นศาสนสถานที่ต้องการความสงบ และต้องคำนึงถึงการรักษาขนบธรรมเนียมของสงฆ์

3. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

วัดไผ่ล้อมและวัดลำหาเมฆ จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับการดูนก เดิมนักท่องเที่ยวมาเดินชมนกและมีการสร้างหอสำหรับดูนกอีกด้วย แต่ปัจจุบันไม่มีนกมาอาศัยแล้ว ตั้งแต่มีเหตุการณ์ไข้หวัดนกระบาด คงเหลือแต่บึงน้ำ บริเวณเดินชมนกและหอดูนกให้เที่ยวชมได้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าไม่มีสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทางท่องเที่ยว แผ่นพับ เป็นต้น

4. แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวนี้ส่วนใหญ่จะเป็นของเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสวนสนุกดรีมเวิลด์ ตลาดไท ศูนย์การค้าเซียร์ รังสิต เป็นต้น จึงมีความพร้อมในการให้บริการการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านสถานที่ ห้องน้ำ มีการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวที่ดี อาทิ มีคอนเตอร์ประชาสัมพันธ์ มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สามารถจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อโฆษณาได้ทั้งในสื่อมวลชนที่มีค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์สูง

5. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : เทศกาล งานประเพณี วัฒนธรรม และ

วิถีชีวิตความเป็นอยู่

ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และเทศกาลของชุมชนมอญจังหวัดปทุมธานี แม้จะมีเอกลักษณ์เฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย อาหาร เครื่องปั้นดินเผา เทศกาล งานประเพณี และ วัฒนธรรม อาทิ ประเพณีเปิงสกราณ์ของชุมชนมอญ เป็นต้น แม้จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

จำนวนหนึ่ง แต่พบว่ายังไม่โดดเด่นแพร่หลายเหมือนกับชุมชนมอญในจังหวัดอื่น ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตของชุมชนดั้งเดิม เช่น ตลาดร้อยปีระแหง ตลาดน้ำรังสิต ก็ยังไม่โดดเด่นมากพอที่จะดึงดูดใจการท่องเที่ยว อีกทั้งกิจกรรมหรือสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวก็น้อย ตัวอย่างที่เห็นได้ก็คือ ตลาดน้ำคลองสาม ที่ปัจจุบันยกเลิกไปแล้ว

ตอนที่ 2 การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

นำเสนอผลการศึกษาวิจัยจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี และประชากรประเภทผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม สรุปผลการศึกษาดังนี้

สถานภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดปทุมฯ

นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 25 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่าเป็นนักเรียน / นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีที่อยู่อาศัยในจังหวัดปทุมธานี เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถส่วนตัว ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี และเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ (หรือ แหล่งเรียนรู้) วัตถุประสงค์ของการมาท่องเที่ยวเพื่อทัศนศึกษา

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25 - 35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่า เป็นพนักงานบริษัท / ลูกจ้าง มากที่สุด ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 50,000 บาท มีที่อยู่อาศัยในทวีปเอเชีย ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี การมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวจะเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวมากที่สุด โดยมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการมากที่สุด มีวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเพื่อทัศนศึกษา

การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการท่องเที่ยวจากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว ใช้ประโยชน์จากข้อมูลการท่องเที่ยว สรุปได้ดังนี้

1. สื่อประชาสัมพันธ์ที่ได้รับและนำไปใช้ประโยชน์

1.1 สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งตีพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับและนำไปใช้ประโยชน์ คือ แผ่นพับ เป็นแผ่นพับที่จัดทำโดยแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ และให้ข้อมูลการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้นอย่างเดียวนั้น มีนักท่องเที่ยวเป็นส่วนน้อยที่เคยได้รับสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวประเภทสิ่งตีพิมพ์ที่จัดทำโดยสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมฯ

1.2 สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับและนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเรื่องของสถานที่ตั้ง ประวัติ สิ่งที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ และเส้นทางการเดินทาง

2. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทย นำข้อมูลการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อมูลการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยว และนำข้อมูลเรื่องของที่ระลึก ของฝาก สินค้า otop พร้อมร้านจำหน่ายไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นำข้อมูลการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์โดยรวมในระดับมาก ข้อมูลการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ข้อมูลด้านที่พัก โรงแรม และนำข้อมูลเรื่องของที่ระลึก ของฝาก สินค้า otop พร้อมร้านจำหน่ายไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

นักท่องเที่ยวนำข้อมูลการท่องเที่ยวไปใช้ เพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้

2.1 ได้ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวก่อนการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ที่น่าสนใจและมีประโยชน์ ซึ่งช่วยให้เข้าใจ หรือ ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้นก่อนได้ไปเห็นของจริง

2.2 ทำให้ได้รู้ได้เห็น ในแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็น

2.2 ได้ทราบเส้นทางการเดินทาง ช่วยให้การเดินทางท่องเที่ยวสะดวกยิ่งขึ้น

2.3 นักท่องเที่ยวบางท่านมาจากต่างจังหวัด และต้องการเยี่ยมชมแหล่งหลายแหล่งท่องเที่ยวในวันเดียวจึงต้องการท่องเที่ยวให้มากที่สุดในเวลาอันจำกัด ข้อมูลการท่องเที่ยวจึงมีประโยชน์นำมาใช้ในการวางแผนการท่องเที่ยวได้ เนื่องจากจะทำให้ได้ทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวใดบ้าง ควรใช้เส้นทางการเดินทางอย่างไร

ความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทย

1. มีความพึงพอใจในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวมากที่สุด
2. มีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีในระดับปานกลาง
3. มีความพึงพอใจในข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี ทุกสื่อในระดับมาก

นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศ

1. มีความพึงพอใจในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวมากที่สุด
2. มีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานีในระดับปานกลาง
3. มีความพึงพอใจในข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอยู่ 2 ระดับคือ ระดับมากและระดับปานกลาง ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่พึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ ในระดับปานกลาง ได้แก่ อินเทอร์เน็ต หนังสือแนะนำเที่ยว แผ่นพับ เอกสารการท่องเที่ยว สื่อบุคคล (อาทิเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว) สื่อวิทยุกระจายเสียง แผนที่ท่องเที่ยว วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์

นอกจากนี้ พบว่านักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศที่มากับบริษัทนำเที่ยว ส่วนใหญ่ไม่เคยเห็น หรือ ไม่ได้ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวยาวพึงพอใจสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ที่นำมาใช้ในการค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว โดยมีเหตุผลดังนี้

1. สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่นักท่องเที่ยวยาวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พึงพอใจและค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวมากที่สุด เนื่องจาก
 - 1.1 ค้นหาข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ข้อมูลเยอะ
 - 1.2 สามารถค้นหาข้อมูลได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ได้ข้อมูลทันทีในเวลาที่ต้องการ
 ข้อจำกัด คือ ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบันและมีข้อมูลน้อยเกินไป
2. สื่อวิทยุโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ผู้ฟังคือนักท่องเที่ยวยาวชาวไทยและนักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศ ที่เป็นประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า รวมถึงนักศึกษาต่างชาติที่มาเรียนในจังหวัดนี้ พึงพอใจเนื่องจาก
 - 2.1 เข้าถึงง่าย
 - 2.2 ได้ฟังเสียงและเห็นภาพบรรยากาศ
 ข้อจำกัดคือ เมื่อเวลาที่ชมแหล่งท่องเที่ยวในรายการต่าง ๆ ก็อยากจะไปเที่ยว แต่ขณะนั้นไม่สามารถจะไปได้ หลังจากนั้นก็จะลืม เมื่อมีเวลาจะไปท่องเที่ยวจริงๆ นึกไม่ออกว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่ใดบ้างของจังหวัดปทุมฯ
3. เอกสารการท่องเที่ยว แผ่นพับ นักท่องเที่ยวยาวพึงพอใจเนื่องจาก
 - 3.1 ได้ข้อมูลและภาพประกอบที่กระชับ ชัดเจน
 - 3.2 แผ่นพับขนาดกะทัดรัด ใช้ได้สะดวก สามารถพกพาได้ง่าย นำไปอ่านที่ใดก็ได้

3.3 มีเนื้อหาและภาพประกอบที่สวยงาม เข้าใจง่าย เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจทำให้
อยากไปเห็นสถานที่จริง

ข้อจำกัด คือ แผ่นพับส่วนใหญ่เป็นแผ่นพับของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแผ่นพับที่แจก
หน้าแหล่งท่องเที่ยวโดยตรง เพื่อแนะนำการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ส่วนแผ่นพับแนะนำ
การท่องเที่ยวโดยรวมไม่ทราบจะขอรับได้ที่ไหน อย่างไร

4. วารสาร/นิตยสาร

นักท่องเที่ยวพึงพอใจเนื่องจาก ได้ทราบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวอย่างละเอียด สามารถอ่าน
ซ้ำได้ และได้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวได้ดีขึ้น

ข้อจำกัด คือ อ่านแล้วก็ชอบ อยากไปเที่ยว แต่ยังไม่มีการไปเที่ยวในตอนนั้น พอมี
เวลาจะไปเที่ยว หรือ วางแผนการท่องเที่ยว ก็หาเอกสารไม่เจอ หรือ เอกสารหายไปแล้ว

ความพึงพอใจในข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวพึงพอใจข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ด้วยเหตุผลดังนี้
ตารางที่ 47 ความพึงพอใจต่อข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

สื่อประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว	เหตุผลของความพึงพอใจในข้อมูลการท่องเที่ยว	
	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
อินเทอร์เน็ต	ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	ข้อมูลที่เป็นตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน
หนังสือแนะนำเที่ยว / แผ่นพับ / เอกสารการท่องเที่ยว	ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	ข้อมูลทันสมัย เข้าใจง่าย
สื่อบุคคล (อาทิ เจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว)	ข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้จริง	การบริการด้วยความสุภาพ เป็นมิตร การได้รับความสะดวก รวดเร็วใน กรณีขอข้อมูล และการเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ
วิทยุกระจายเสียง	ข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้จริง	ข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จริง

ตารางที่ 47(ต่อ) ความพึงพอใจต่อข้อมูลการท่องเที่ยวจากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

สื่อประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว	เหตุผลของความพึงพอใจในข้อมูลการท่องเที่ยว	
	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
วิทยุโทรทัศน์	ข้อมูลที่นำเสนอน่าสนใจ ชักชวนให้มาท่องเที่ยว	ข้อมูลถูกต้อง ตามความเป็นจริง
แผนที่ท่องเที่ยว	ข้อมูลตรงตามความต้องการ	ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นสากล สะดวกใน การค้นหาสถานที่
วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์	ข้อมูลทันสมัย เข้าใจง่าย	ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย สบายตา

ความพึงพอใจในเรื่อง หรือ สิ่งประทับใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

นักท่องเที่ยว มีความประทับใจในการมาเที่ยวจังหวัดปทุมธานี ในเรื่อง

1. รถไม่ติด เดินทางสะดวก ใกล้กรุงเทพฯ
2. อาหารไม่แพง
3. ความเป็นธรรมชาติ และวิถีชีวิตที่ยังคงความเป็นธรรมชาติ
4. ความสงบ และน้ำอยู่ อากาศดี
5. แหล่งท่องเที่ยวด้านวิทยาศาสตร์น่าสนใจและมีมาก
6. เป็นถิ่นของดอกบัว

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการท่องเที่ยว จากการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี

1. ด้านสื่อประชาสัมพันธ์
 - 1.1 สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
 - 1.2 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากการค้นหาข้อมูลด้วยสื่อ
อินเทอร์เน็ตและจากคนรู้จักบอกต่อ ๆ กัน นักท่องเที่ยวบางคนไม่ได้รับสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
ประเภทสิ่งพิมพ์

1.3 ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ค้นหาจากสื่ออินเทอร์เน็ตมีไม่มากนัก ข้อมูลส่วนใหญ่ซ้ำๆ กัน ข้อมูลบางอย่างไม่ชัดเจน ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นปัจจุบันและมีน้อย ข้อมูลที่ค้นหามาได้เป็นข้อมูลในเรื่องของประวัติและที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลอื่น ๆ ไม่ค่อยมี เช่น การเตรียมตัวก่อนการเดินทาง เป็นต้น

1.4 ข้อมูลการท่องเที่ยวจากตู้อัจฉริยะ นักท่องเที่ยวไม่สามารถค้นหาข้อมูลได้เนื่องจากโปรแกรม หรือ ระบบขัดข้อง

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

2.1 การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในวงกว้าง โดยเฉพาะทางสื่อมวลชน ทำให้การท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานียังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป

2.2 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว หรือ แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจน้อยเกินไป ไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาที่มีเทศกาล งานประเพณี หรือ ช่วงรณรงค์การท่องเที่ยว จึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่ทราบช่วงเวลาที่ดีเทศกาล งานประเพณี จึงไม่ได้ไปท่องเที่ยวในช่วงเวลานั้น

3. ด้านแหล่งท่องเที่ยว

3.1 ความสับสนในชื่อแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากชื่อแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งคล้ายกัน หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเดียวกัน เช่น ด้านวิทยาศาสตร์เหมือนกัน จึงทำให้เข้าใจผิด เดินทางไปถึงแหล่งท่องเที่ยวแล้วพบว่าไม่ตรงกับแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการจะไป เช่น ระหว่างศูนย์วิทยาศาสตร์รังสิต , สวนทช ม.ธรรมศาสตร์ และพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์(อพวช) หรือ แหล่งท่องเที่ยวในละแวกเดียวกันเช่น ระหว่างหอจดหมายเหตุ และหอศิลป์ เป็นต้น

3.2 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เมื่อไปเยี่ยมชม ไม่พบข้อมูลอธิบายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้น ณ ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีจุดให้สอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวไม่พร้อมให้บริการ อาทิ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นวัดต้องบูรณะ ซ่อมแซม และความไม่พร้อมในสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนนชำรุด ห้องน้ำไม่เพียงพอ ไม่สะอาด เป็นต้น

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว

4.1 ร้านอาหาร / แหล่งอาหารมีขนาดเล็ก และมีไม่เพียงพอที่จะรองรับหากนักท่องเที่ยวมาเป็นจำนวนมาก ที่มีขณะนี้คือที่ดรีมเวิลด์ที่พอจะรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ได้

4.2 การเดินทางไม่สะดวก เนื่องจากไม่มีรถประจำทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4.3 ค่าใช้จ่ายสูงในบางแหล่งท่องเที่ยว

4.4 ป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวน้อย และไม่ชัดเจน (บางแห่งป้ายบอกทางเล็กน้อย / บางแห่งไม่มีป้ายบอกทาง)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นำเสนอปัญหาเพิ่มเติมดังนี้

1. ไม่ทราบว่าจะหาข้อมูลการท่องเที่ยวจากที่ใด หรือจากใคร
2. สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่เป็นภาษาอังกฤษมีน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นแผ่นพับ หรืออื่น ๆ และไม่เพียงพอต่อความต้องการ
3. ข้อมูลการท่องเที่ยวที่เป็นภาษาอังกฤษมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
4. ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่ออินเทอร์เน็ต ไม่ตรงกับความต้องการ และควรปรับปรุงให้ข้อมูลการท่องเที่ยวเป็นปัจจุบัน ถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง

นอกจากนี้ พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มากับบริษัทนำเที่ยว ส่วนใหญ่ไม่เคยเห็น หรือ ไม่ได้ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 การได้รับข้อมูลข่าวสารและความต้องการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว จากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

การได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือแนะนำเที่ยว แผ่นพับ เอกสารการท่องเที่ยว ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ได้รับมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ เส้นทางและแผนที่การเดินทาง ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ความต้องการข้อมูลการท่องเที่ยวในอนาคต

นักท่องเที่ยวชาวไทย ต้องการข้อมูลการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ต้องการมากที่สุดคือ ข้อมูลด้านเส้นทางและแผนที่การเดินทาง รองลงมาต้องการเรื่อง ภูมิทิวทัศน์กิจกรรมการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ต้องการข้อมูลการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อมูลที่ต้องการมากที่สุดคือ ข้อมูลเรื่องประวัติและความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมา ต้องการในเรื่องเส้นทางและแผนที่การเดินทาง

นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวเสนอแนะให้สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม ควรมีตู้รับความคิดเห็น

ประเด็นที่ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

1. ด้านการบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์

1.1 เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์ วารสาร หรือ อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ควรประชาสัมพันธ์ล่วงหน้านาน ๆ ในกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จังหวัดฯ หรือ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จัดขึ้น

1.2 ควรประชาสัมพันธ์ที่ตั้งของสำนักงานประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก อาจเป็นเบอร์โทรศัพท์ หรือ ที่อยู่ของสำนักงาน หรือ ชื่อเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ในสถานที่ที่เห็นได้ ชัดเจนเพื่อนักท่องเที่ยวที่ต้องการข้อมูล จะได้ติดต่อได้สะดวก

1.3 การประชาสัมพันธ์ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและชูประเด็นที่แปลกใหม่ให้ นักท่องเที่ยวมีความกระตือรือร้นต้องการมาเที่ยว

1.4 สนับสนุนงบประมาณและจัดทำความร่วมมือระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยการจัดตั้งเครือข่าย จัดอบรม ทักษะศึกษาและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ

1.5 ควรเพิ่มการสร้างเครือข่ายให้ครบวงจรในกระบวนการท่องเที่ยว

2. ด้านสื่อประชาสัมพันธ์

2.1 สื่อประชาสัมพันธ์ควรนำเสนอให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ให้ตรงกับวัตถุประสงค์

2.2 ควรมีป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ในจุดที่คน ผ่านไปมาให้เห็นชัดเจน นอกจากนี้ป้ายบอกทางท่องเที่ยวควรมองเห็นได้ชัดเจน

2.2 อาจฝากสื่อประชาสัมพันธ์แนะนำการท่องเที่ยวไว้ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือ วางไว้ ณ ศูนย์การค้า หรือ ห้างสรรพสินค้า

2.3 ควรปรับปรุงข้อมูลในสื่ออินเทอร์เน็ตให้เป็นปัจจุบัน และให้สืบค้นได้ง่ายพอ

2.4 ควรทำปฏิทินการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานีแจก

3. ด้านแหล่งท่องเที่ยว

ควรปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมที่จะเป็นสถานที่ที่น่าเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการ ซ่อมแซมโบสถ์ วิหาร(ให้ใกล้เคียงของเดิม) สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ถนน ป้ายบอกทาง ที่ จอดรถ เป็นต้น

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนา

การประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

เป็นการสัมภาษณ์และการระดมความคิดจากการสนทนากลุ่มจากประชากรประเภท ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

1. ลักษณะดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ขาดการประสานงาน ขาดความร่วมมือในด้านการบริหารจัดการ กำหนดนโยบายและการมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานเพื่อการท่องเที่ยว ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบองค์รวมทั้งจังหวัด ทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดขาดเอกภาพ และไม่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว

2. ขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ในเรื่อง

2.1 การบริการข้อมูลท่องเที่ยว ยังไม่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยว

2.2 ขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ณ จุดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยตรง

3. ขาดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

3.1 ขาดการสร้างแผนประชาสัมพันธ์โดยองค์รวมของจังหวัดฯ ขาดการประสานงาน ขาดการนำไปสู่แผน

3.2 ขาดการประชาสัมพันธ์ในแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจบางแห่ง ควรจัดหาวิทยากรบรรยายประจำแหล่งท่องเที่ยว และ / หรือ อย่างน้อยควรมีสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวขึ้น ๆ แจก เช่น แผ่นพับ ป้ายนิเทศ

3.3 ขาดความเชื่อมโยงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในมิติที่หลากหลาย ทำให้เจ้าของพื้นที่เอง(ชุมชน) ก็ยังไม่ตระหนักถึงถึงคุณค่าของทรัพยากรในพื้นที่ที่ตนมีอยู่

3.4 ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวและ

3.5 การบริหารจัดการงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว โดยการวางแผนงานร่วมกันของเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโดยรวม

4. การจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างเผยแพร่ ขาดความร่วมมือในการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์และการนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยว

5. ทรัพยากรการท่องเที่ยวยังไม่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านการบริการ

ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

1. ด้านการบริหารจัดการงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

1.1 สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดปทุมธานี เนื่องจากไม่มีงบประมาณสนับสนุน จึงดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อและช่องทางการสื่อสารที่มีการติดต่อกันอยู่ด้วยความสัมพันธ์แบบ

ส่วนตัว ช่วยเหลือกันโดยไม่เน้นค่าตอบแทน แต่ไม่สามารถเพิ่มศักยภาพ หรือ ช่องทางการสื่อสารให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

1.2 ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ขาดงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ทำให้ไม่สามารถแก้ไข หรือดำเนินการได้ตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ในจังหวัดฯ ขาดความเชื่อมโยงในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2. ด้านแหล่งท่องเที่ยว

2.1 จุดขายของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เด่นพอ และสภาพแวดล้อมยังไม่พร้อม

2.2 ชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความร่วมมือ ขาดการสนับสนุน ในการดูแล รักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีผลให้ขาดความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว

2.3 การประชาสัมพันธ์ต่างแหล่งท่องเที่ยว ไม่สามารถเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวในบางแห่งได้ เนื่องจากการติดขัดในการถือครองกรรมสิทธิ์ของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง

2.4 สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ไม่ถูกสุขลักษณะ มีจำนวนน้อย

2.5 นักท่องเที่ยวขาดความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากรถประจำทาง รถโดยสารมีจำนวนจำกัดในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

1. เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว เกิดความประทับใจ โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพการให้บริการ ทั้งในเรื่องของสถานที่ บริการ บุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2. ด้านการบริหารจัดการเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

2.1 สร้างความร่วมมือของเครือข่ายการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว โดยการร่วมมือกันอย่างบูรณาการทั้งหน่วยงานของรัฐ หรือ หน่วยงานของภาคเอกชน และแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

2.1.1 จัดให้มีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่ประสานและผลักดันให้เกิดการบูรณาการ เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี เช่น สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดปทุมฯ หรือ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปทุมธานี เป็นต้น โดยทำหน้าที่

2.1.2 สำรวจ ศึกษาและปรับปรุงข้อมูลการท่องเที่ยว สภาพและสิ่งที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.1.3 เป็นศูนย์กลางในการติดต่อขอข้อมูลการท่องเที่ยว แจกจ่ายและเผยแพร่เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมฯ รวมถึงเอกสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และเชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นแนวทางเดียวกันในทุกภาคส่วน

2.1.4 เป็นผู้ประสานงานของเครือข่ายการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อการประชุมหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ความร่วมมือในการวางแผนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว จัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว จัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวของจังหวัดปทุมธานี แผนงานการท่องเที่ยวประจำปีของจังหวัดฯ และประชาสัมพันธ์ไปยังแหล่งท่องเที่ยว หรือ บุคลากรในแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด เพื่อให้แต่ละแหล่งท่องเที่ยวดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หรือ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวไปในแนวทางเดียวกัน เกิดความร่วมมือ และความเป็นหนึ่งเดียวกัน

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีทุกภาคส่วน ควรดำเนินการอย่างจริงจัง อย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม

3. ด้านการประชาสัมพันธ์

3.1 ควรทำการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงรุก เพื่อสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยว อาจดำเนินการโดย

3.1.1 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ควรเข้าถึงชุมชนผ่านทางผู้นำชุมชน จะทำให้ชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยส่งผ่านเสียงตามสาย

3.1.2 นำเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ช่วยสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวในจังหวัดตนเองก่อน โดยใช้เวลาเพียงวันเดียว หรือ ช่วงวันหยุด

3.1.3 กรณีที่ชุมชนมีแหล่งการเงินสนับสนุนการท่องเที่ยว ดังนั้น ควรมีการแลกเปลี่ยนการท่องเที่ยวในชุมชนต่างๆ เช่น ธัญบุรี ไปเที่ยวสามโคก เป็นต้น

3.1.4 จัดปฏิทินการท่องเที่ยวร่วมกับจังหวัดต่างๆ ที่ต้องเดินทางผ่านจังหวัดปทุมธานี โดยเป็นความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพานักท่องเที่ยวไปเที่ยวจังหวัดใกล้เคียง

3.2 เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้หลากหลาย

3.2.1 นำข้อมูลประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ส่งไปยังสื่อมวลชน ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ เช่น TV. เช่น ช่วงมีกิจกรรม งานประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

3.2.2 ควรมีการประสานงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเสนอข่าวการท่องเที่ยว

3.2.3 ควรประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่ออินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยผ่านทาง Face Book , Twitter เป็นต้น

3.2.4 ควรประชาสัมพันธ์เทศกาลงานต่าง ๆ ตามจุดที่ประชาชนเห็นได้ชัด สื่อที่ใช้ อาจเป็นป้ายขนาดใหญ่ เว็บไซต์จังหวัด แผ่นปลิว หรือรถประกาศเชิญชวน

3.2.5 ควรระบุแหล่งท่องเที่ยว หรือ กิจกรรม หรือ งานประเพณีที่ต้องการทำการ ประชาสัมพันธ์ลงในแผนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของ ททท. ประจำปี

3.2.6 ส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยว และมีจิตสำนึก อนุรักษ์การท่องเที่ยว รวมถึงการกระตุ้น การสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนรัก ห่วงแหนและเห็นคุณค่าของ สถานที่ แหล่งท่องเที่ยวในบริเวณชุมชน รวมถึงการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนดูแลแหล่งท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวในชุมชน

4. ด้านสื่อประชาสัมพันธ์

4.1 ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1.1 สื่อวิทยุโทรทัศน์ โดยเน้นข้อมูลการท่องเที่ยวด้วยจุดเด่น จุดขายของ จังหวัด ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว อาหาร สินค้า ฯลฯ

4.1.2 อินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลการท่องเที่ยวต้องทันสมัย

4.1.3 เอกสารการท่องเที่ยว แผ่นพับ ข้อมูลการท่องเที่ยวต้องมากพอที่จะดึงดูดใจ ให้อยากไปเที่ยวสถานที่นั้น ๆ

4.1.4 แผนที่ท่องเที่ยว ข้อมูลต้องชัดเจน เเด่นชัดเพียงพอสำหรับการเดินทาง

4.1.5 วิทยุชุมชน ข้อมูลการท่องเที่ยวฉับไว ข้อมูลการท่องเที่ยวมีมากเพียงพอ

4.2 ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ควรนำเสนอในสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว

4.2.1 สถานที่ท่องเที่ยว

4.2.2 การเดินทาง

4.2.3 จุดเด่นของแต่ละสถานที่

4.2.4 แหล่งอาหาร

4.3 นำสื่อมวลชนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

5. ควรนำเสนอจุดขายเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดฯ โดยหาจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของ จังหวัดปทุมธานี อาจเป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือ สิ่งดึงดูดความสนใจ ควรแปลกใหม่ นำมาเป็นจุดขาย แล้วประชาสัมพันธ์ เพื่อดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมีความกระตือรือร้นต้องการมาเที่ยว

5.1 จุดขายที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ควรนำคุณค่าสิ่งที่มีอยู่มาสร้างคุณค่า โดย ประชาสัมพันธ์เป็น

5.1.1 ปทุมฯ ดั้งเดิม หรือ เวนิซตะวันตก โดยมีจุดขาย หรือ เน้นจุดเด่นที่ วัฒนธรรมประเพณี ภาษามอญ กิจกรรม วิถีชีวิต อาหารพื้นบ้าน ที่เป็นเอกลักษณ์แบบโบราณของ ชาวมอญที่อาศัยในจ.ปทุมธานี(รูปแบบดั้งเดิม) เช่น ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

5.1.2 ปทุมฯ ใหม่ หรือ เวนิซตะวันออก เน้นจุดเด่นที่แหล่งท่องเที่ยวทางศิลป วิทยาการ ที่มีอยู่หลากหลายความรู้ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะวัฒนธรรม ศาสนา เป็นต้น

5.2 จัดหาจุดขายจาก 1 ชุมชน 1 การท่องเที่ยว โดยให้แต่ละชุมชนหาจุดเด่น จุดขาย ของตนเองก่อนว่ามีจุดเด่นอะไร เช่น สามโคกมีความเป็นมอญอย่างไร มีอาหารอะไรบ้าง หรือหนอง เสือ ควรเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่ แล้วนำเอาหลายชุมชน หลายการท่องเที่ยวมาจัดทำเป็น กิจกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะ "วันเดียวเที่ยวปทุม"

5.3 นำเสนอจุดขายจากคำขวัญของจังหวัดที่ว่า

" ถิ่นบัวหลวง เมืองรวงข้าว เชื้อชาวมอญ นครธรรมะ

พระตำหนักรมใจ สดใสเจ้าพระยา ก้าวหน้าอุตสาหกรรม"

ดังนั้น จุดขายของการท่องเที่ยว ได้แก่

5.3.1 พืชผลทางการเกษตร ได้แก่ บัวและผลิตภัณฑ์จากบัว ข้าว แหล่งไม้ดอกไม้ประดับ และผลไม้

5.3.2 งานเทศกาล งานประเพณีของชาวมอญ ที่สำคัญได้แก่ การแข่งเรือยาว ลอยกระทง ตักบาตรพระร้อย เป็งสงกรานต์

5.3.3 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ วัดต่าง ๆ ของจังหวัด ซึ่งเป็น แหล่งท่องเที่ยวที่ชาวพุทธ เยาวชนและเด็ก ควรได้เรียนรู้และปรับปรุงตนเองให้ดี

5.4 นำเสนอจุดขายจากสิ่งที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันดี ได้แก่

5.4.1 แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ ที่มีอยู่มาก น่าสนใจ สถานที่กว้างขวาง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดี

5.4.2 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ เช่น ดริมเวิลด์ ตลาดไท เป็นต้น

5.4.3 สินค้า ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จัก ได้แก่

5.4.3.1 สามโคกและตุ่มสามโคก

5.4.3.2 กว๊านเดียวเรือรังสิต แบบดั้งเดิม และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่ นักท่องเที่ยวเมื่อมาเที่ยวจังหวัดปทุมฯ ต้องมาทานก๋วยเตี๋ยวเรือรังสิต

5.4.3.3 สินค้า ของฝาก ของที่ระลึก เช่น ตุ๊กตาหรือชุดจิ้งจอกโดโนเสาร์ แจกันผ้าไหม สินค้า OTOP เป็นต้น

6. กิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมการท่องเที่ยวควรเป็นการเดินทางท่องเที่ยวแบบไป - กลับได้ โดยไม่ต้องค้างแรม และ อาจเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน สำหรับคนต่างจังหวัด

ในเรื่องรูปแบบของการนำเที่ยว ควรจัดในรูปแบบของนำเที่ยวเพื่อการศึกษา รองลงมาเป็นการนำเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมท้องถิ่นและศิลปะของชาวจังหวัดปทุมฯ

จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและมีจุดเด่นมากมายที่สามารถนำมาประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

1. กลยุทธ์การนำสื่อสมัยใหม่มาใช้ในการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของประชาชนมากยิ่งขึ้น และเป็นที่พึงพอใจของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับหลักการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของวิรัช ลภีรัตนกุล(2546) ที่ว่าการประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องใช้สื่อการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติของสื่ออินเทอร์เน็ต ที่นำเสนอสารสนเทศได้รวดเร็ว ทันสมัย ทันเวลา สนับสนุนการเรียนรู้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถควบคุมและเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างทั่วถึงตามความต้องการ นอกจากนี้ยังให้เสรีภาพในการสื่อสารทุกรูปแบบ จึงทำให้สื่อมีศักยภาพในการรับรู้ข้อมูล ตอบสนองต่อการได้รับและความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างดี

2. การบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์และการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ควรมีการสร้างความร่วมมือของเครือข่ายการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้มีศูนย์กลางของข้อมูลการท่องเที่ยว และทำให้การดำเนินงาน การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการศึกษาของศิริสา สอนศรี (2541) ที่ศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่ยังขาดความสม่ำเสมอและความต่อเนื่องของเนื้อหา

3. ภาครัฐควรมีบทบาท สนับสนุนและให้ความร่วมมือในในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน โดยเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ของรัฐ ควรประสานงานและร่วมมือกันในการวางแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รวมทั้งการสนับสนุนในด้านต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น ผลที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม(นักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน) จะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทางด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาของพรทิพย์ กิจเจริญไพศาล. (2553) ศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง

นิเวศในจังหวัดปทุมธานี. ว่าเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐควรเข้ามาสนับสนุนในด้านต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้ความรู้ การอบรม ในด้านการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว การตลาด การบริการด้านต่างๆ และควรร่วมมือในงานแต่ละฝ่ายให้ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความต่อเนื่องกัน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนต่อไป

4. นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของอรณพ แสงภู (2552) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอิทธิพลของข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์จะหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด สำหรับในเรื่องข้อมูลการท่องเที่ยวที่ได้รับมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอรณพ แสงภู

5. สื่อประชาสัมพันธ์มีบทบาทต่อการท่องเที่ยวอย่างมาก ดังนั้น ควรนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจूरिพร จันทรพาณิชย์, อาลัย จันทรพาณิชย์ และวริษฐ์ กิตติธนาจรุจน์ (2550) ให้ความเห็นในเรื่องคุณภาพสื่อประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวในอีสานใต้ พบว่า สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวควรเป็นสื่อที่สร้างความเชื่อถือให้กับนักท่องเที่ยวได้เมื่อไปเที่ยวแล้วเกิดความประทับใจ

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากมีการจัดประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว) อย่างหลากหลายแตกต่างกันไป ผู้วิจัยจึงยึดเกณฑ์การจัดประเภทของแหล่งท่องเที่ยว (ทรัพยากรการท่องเที่ยว) ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป., ออนไลน์) ได้กำหนดไว้ จึงอาจพบว่าประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีที่ผู้วิจัยนำเสนอ อาจมีความแตกต่างจาก การจัดประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานีของหน่วยงานอื่น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดอื่น ๆ หรือ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายในภาคต่าง ๆ เช่น ภาคกลาง ภาคเหนือ เป็นต้น เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และเพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ของจังหวัดต่าง ๆ ต่อไป

3. ควรมีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจากผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีทั้งหมด เนื่องจากผลการประเมินเรื่องนี้ในงานวิจัยนี้เป็น

การสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งพบว่า หน่วยงานการประชาสัมพันธ์ให้ความสำคัญและดำเนินการในส่วนนี้น้อยมาก จึงควรมีการประเมินผลจากประชากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานีทั้งหมด เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ทำให้ทราบว่าการประชาสัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร และยังช่วยให้นำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวต่อไป